СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 173. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го ЛИПНЯ 1949. No. 173. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 28, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки П'ЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПЯТИЙ БИЛ ПРОТИ ПОДАТКУ ВІД ГОЛОСУВАННЯ

Вашингтон, 26 липня. — Законопроєкт Нортона, який має на меті заборонити податок від голосування при виборі президента й конгресменів та інших федеральних представників, перейшов у палаті репрезентантів 273 голосами проти 116. Цей бил є частиною програми, проголошеної президентом Труманом в справі поширення громадянських прав. Подібні законопроєкти були ухвалювані вже чотири рази в палаті репрезентантів давніше, одначе завжди перепадали в сенаті. Знавці передбачують, що тепер станеться в сенаті те саме, коли бил прийде туди під дискусію. Податок від голосування існує ще в сьоми південних стейтах, а саме: в Алабамі, Арканзо, Мисисипі, Савт Каролайні, Тенесі, Тексасі і Вирджинії.

ЗА НОВИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ БИЛ В СЕНАТІ.

Група сенаторів поставила собі за завдання натискати на демократичних провідників, щоб вони дотримали слова й переперли в сенаті до половини серпня новий законопроєкт для допущення більшого числа імігрантів з европейської скитальщини. Сен. Ирвинг Айвес заявив, що його група буде змагати до відібрання цеї справи з рук правничої комісії, якщо вона не приготовить [illegible] до половини наступного місяця. Палата репрезентантів уже ухвалила новий законопроєкт, який допускає 339,000 нових імігрантів.

У вівторок почалося переслухання знавців і свідків у сенатській правничій підкомісії. Сен. Пат МекКарран, голова комісії, виявив, що досі приїхало до Злучених Держав 46,175 осіб. Між ними є 22,552 католиків, 13,000 жидів, 9,204 протестантів і 14,019 інших вірників. Він замітив, що підготову закону в сенаті спиняє 15 різних законопроєктів, які треба передискутувати. Крім того положення в Европі змінилося від часу ухвалення першого закону в справі допущення скитальників і цю зміну теж треба мати на думці. Тут треба мати на увазі інтерес Злучених Держав поприч добро скитальників, пригадував сенатор.

ПОГЛЯДИ ПРЕЗИДЕНТА НА ВЕЛИЧИНУ АРМІЇ

Ґренд Репидс, у стейті Мишиґен. — Мейор-генерал Гері Г. Воґен, прибічник президента Трумана, виявив, що президент хоче мати малу, добре вишколену армію, за якою стоїть велика резервова сила. Деякі офіцири з оточення Воґана хотіли змінити цю заяву генерала підчас пресової конференції, одначе він обстоював сказане, повторяючи: „Я самий чув, як президент так говорив і то нераз". Воґан приїхав до Ґренд Репидс на краєву конвенцію резервових офіцирів. В розмові з кореспондентами він виявив, що „Біла Книга" в справі Китаю буде оприлюднена наступного тижня. Генерал показав свій нервовий настрій супроти одного кореспондента, який запитав його: „Чи серед отих численних медалів, припнятих на ваших грудях, є теж медаля аргентинського Перона?" На це Воґан відповів: „Не показуйте своєї дурноти. Медаля передана до департаменту стейту".

КОМУНІСТИЧНИЙ СВІДОК ПРИЗНАЄ ПІДПОЛЬНІ НАВЧАННЯ.

Ню Йорк. — Після трьох днів перерви в судовій розправі проти комуністичних провідників, хворий член судейської лави Джордж Л. Смит дістав відпустку, а на його місце прийшла ще одна жінка, пані Джейн Шулц. Шойно після того пішло дальше переслухання свідка Антона Кіршмарека, поставленого обороною. Він не заперечував факту, що існують підпольні школи комуністів; що учні в тих школах кличуть себе тільки перщими іменами і т. п. Він тільки намагався виправдати ці справи, одначе тим самим признав за правдиві закиди уряду, подані в обвинуваченні, що комуністичні провідники навчають способів насильного скинення уряду. Свідок признав теж, що комуністи хочуть завести диктатуру пролетаріяту, одначе він твердив, що тільки в такий спосіб можна буде завести в Америці „правдиву демократію". Коли його запитали, як це може статися він показав на зразок Чехії, Польщі та Югославії, де заведено диктатуру мирними засобами через злиття різних різних партій з Комуністичністичною. Адвокат оборони, Гері Сечер, намагався перепачкувати до судового протоколу сім промов, виголошених свідком по радіо для приєднання майнерів до Комуністичної партії, одначе суддя Медіна дозволив тільки на короткий зміст промов: „Якщо б я допустив усі промови комуністів, то заки ми покінчили б оцей процес, останній з нас опинився б на дорозі до вимертя".

НАКОПИЧУВАННЯ ЗБРОЇ ВІДСТРАШУЄ ВОРОГІВ.

Вашингтон. — Рада Амуніції при Краєвій Військовій Установі виявила перед конґресом, що накопичування критичних воєнних матеріялів є відстрашуючим засобом для ворога, якщо він приготовляє напад. Рада доручує оприлюднювати такі справи світові, а навіть і само зорганізування резерв.

ПІДГОТОВЛЯЮТЬ ПРАЦЮ В ПІВНІЧНО-СХІДНИХ ОКОЛИЦЯХ.

Бостон. — Секретар торгівлі Чарлс Союер покінчив 24-годинну провірку економічного положення в стейтах Нової Англії і вертається до Вашинґтону з певними предявленнями для посилення бизнесу й праці. Він того переконання, що приватна продукція швидше наладнає працю ніж уряд.

ДОХІД В СТАЛЕВИХ ФАБРИКАХ НАЙВИЩИЙ ЗА 20 РОКІВ.

Звіт Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен за перший півpік 1949 р. виказує, що чистий дохід цього підприємства до 30 червня виносить кругло 95,000,000. Є це найбільший дохід впродовж останніх 20 років продукції цього підприємства.

ДВА ПРОЄКТИ СВІТОВОГО СОЮЗУ ДЕРЖАВ

Вашингтон, 26 липня. — Дві резолюції, обі обо-партійні, зголошено в конгресі в справі створення світового союзу держав для втримання миру. Одну підписали 18 сенаторів, з сен. Естіс Кіфовером на чолі. Вона звернена до президента, щоб він візвав країни з Атлантійського Пакту до вислання делегатів на конвенцію ще цього року для прослідження можливостей до створення Федерального Союзу Держав в рямцях Обєднаних Держав. Таку саму резолюцію зголошено в палаті репрезентантів.

Другу резолюцію зголосив сен. Чарлс Товбин в імені 18 сенаторів з проєктом розвинути закордонну політику Злучених Держав в напрямку посилення Організації Обєднаних Держав на те, щоб з часом перемінити О.Д. на світову федерацію, приступну для всіх націй.

Деякі сенатори, як от Пепер з Флориди, підписали обі резолюції, бо вони мають однакову ціль на оці, хоча різняться в способах.

РЕСПУБЛИКАНЦІ ЗА ЗМЕНШЕННЯ ВИДАТКІВ НА ЗБРОЄННЯ ЗАКОРДОНУ

Республиканські члени конгресу, які надають напрям закордонній політиці, почали наступ на президентів плян видати півтора біліона на зброєння европейських держав. Цей наступ виявиться підчас переслухання знавців в сенатській комісії закордонних справ, яке уплянуване негайно. Досі сен. Артур Г. Ванденберґ зголосив свою опозицію в департаменті стейту, заявляючи, що не можливо буде перевести плян адміністрації в теперішній сесії конгресу, яка скінчиться мабуть в початках вересня. Сен. Джан Фостер Доллес запропонував секретареві стейту Ачесонові, щоб він поділив проект військової допомоги для Европи на дві частині. Одна, яка мала б на меті негайну допомогу для забезпеки національних інтересів Америки; друга — яка мала б на меті продовження допомоги для Греції і започаткування допомоги для західно европейських держав, одначе ця друга частина мусіла б бути передискутована основно в конгресі щойно підчас найближчої сесії.

БАРУК ЗА САМОДОПОМОГУ ЕВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Повернувший з подорожі по Европі американський дорадник президентів Бернард Барук, висловив переконання, що европейські держави занадто здаються на допомогу Америки і не розвивають належно своїх сил для посилення свого становища. Він звернув увагу головно на недостачу наладнання валютового питання, і потребу отворення границь для торговельних трансакцій в західній Европі.

СЕНАТ ЗБІЛЬШИВ ВИДАТКИ НА ВІДБУДОВУ ЕВРОПИ

Сенат 41 голосами проти 37 ухвалив додати $74,000,000 до ухваленого давніше чергового видатку на втримання Пляну Маршала для Економічної Відбудови Европи. Це є ті гроші, які вже пішли з Америки до Великобританії, заки ще ухвалено другу річну рату на функціонування Пляну Маршала.

ЕВРОПЕЙСЬКІ НАРОДИ ОЧІКУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ В ЗБРОЇ.

Лондон, 27-го липня. — У зв'язку з дебатами в Конґресі в справі законопроєкту про американську збросву допомогу европейським партнерам Атлантійського пакту, европейська преса широко коментує аргументи за і проти цеї допомоги, не скриваючи свого неспокою на випадок, якщоб ця допомога була зменшена або відложена. Британська преса вважає, що ця допомога є сама собою зрозуміла на підставі постанов пакту, тоді як французька преса підкреслює, що завданням пакту є не допустити до чергової окупації Франції, а не запевнити її пізніше „визволення". Передумовою того може бути тільки відповідна і своєчасна допомога в оборонній підготовці.

СОВЄТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АРЕШТІВ В ЮГОСЛАВІЇ

Лондон, 27. липня. — Московська радіовисильня передала вчора текст совєтської ноти до югославського уряду, протестуючи проти „численних арештів" совєтських громадян, постійно замешкалих в Югославії. В ноті обвинувачується уряд Тіта, що він вже від довшого часу держить заарештованих без суду і обвинувачення та знущається над ними. Ноту передав югославському урядові совєтський амбасадор в Белґраді. В ноті обвинувачується уряд Тіта, що він заарештовує росіянів тільки тому, що вони „бажають приязних стосунків між російським і югославським народами".

ЗАГРОЗА СТРАЙКУ УРЯДНИКІВ В ГРЕЦІЇ.

Атени, 27. липня. — Греції загрожує страйк всіх урядників публичної служби, включно з телеграфом і телефоном. Вони домагаються підвишки теперішньої платні на 30% і уряд їм того рішучо відмовляє.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВУ СТАДІЮ БОРОТЬБИ ПРОТИ ЦЕРКВИ В ЧЕХІЇ

Прага, 27 липня. В розмові з американський кореспондентом діючий голова чехословацького уряду, Зденек Фірлінґер, вчора заявив, що уряд намагається розв'язати „середньовічну проблему" інтерференції духовенства в державних справах і з тої причини повстали теперішні суперечності між владою і Церквою. Він заявив, що будь-яке порозуміння чехословацького уряду з Ватиканом тепер є більш трудне з огляду на екскомунікаційний декрет проти комуністів, хоча все узалежнюється від того, як цей декрет будеться інтерпретувати та здійснювати. Фірлінґер заповів, що в жовтні чехословацький „парлямент" ухвалить новий закон, на підставі якого всі священики будуть державними урядовцями та одержуватимуть державну платню, але тільки ті, що „не виступатимуть проти держави". До ухвалення цего закону він не передбачує жадної іншої акції, „якщо єпископи не спровокують нового конфлікту". Заповіджений новий закон означатиме нову стадію боротьби проти церкви в тій країні, рівнозначну з остаточною ліквідацією Церкви, як вільної інституції.

ЮГОСЛАВІЯ ЗМІНЮЄ СТОРОЖУ НА ГРЕЦЬКОМУ КОРДОНІ

Атени, 27 липня. Тут стверджено, що югославський уряд змінив дотеперішню сторожу на кордоні з Грецією, заступаючи македонців виключно сербами, що приязніше наставлені до Греції. Рівночасно повідомлено, що резерви большевицьких партизанів булй евакуовані з Югославії до Болгарії.

БРИТАНІЯ РАТИФІКУВАЛА ЕВРОПЕЙСЬКУ РАДУ

Лондон, 27 липня. — Британський парлямент ратифікував вчора статут Ради Европи. Раніше його ратифікували вже Данія і Швеція, а статут увійде в силу тоді, як його ратифікують щонайменше 7 партнерів з усіх десятьох.

ВАТИКАН ПОДАВ ОФІЦІЯЛЬНУ ІНТЕРПРЕТАЦІЮ ЕКСКОМУНІКАЦІЙНОГО ДЕКРЕТУ

Рим, 27 липня. У зв'язку з численними коментарами не тільки комуністичної, але й вільної преси щодо останнього екскомунікаційного декрету Конґреґації Святої Столиці проти комуністів, офіціяльний ватиканський орган „Оссерваторе Романо" опублікував вчора цілий ряд канонічних вияснень того декрету. Згідно з цими виясненнями, декрет складається з двох частин: перша відноситься до „забороненої акції, що посередньо або безпосередньо піддержує антирелігійну доктрину і політику та охоплює навіть тих, які самі цеї доктрини не практикують". Друга частина відноситься до тих, що самі комуністичну доктрину практикують. Одні і другі, згідно з твердженням Ватикану, є негідні, щоб могти одержувати святі тайни.

ТУРКИ ДОЗВОЛИЛИ АМЕРИКАНЦЕВІ ШУКАТИ ЗА КОВЧЕГОМ НОЯ

Анкара, 27 липня. — Турецький уряд змінив свою попередню думку і тепер таки дозволив американському вченому, д-рові Аронові Смитові, робити розкопки на горі Арарат в пошукуванні за біблійним ковчегом Ноя.

НОВІ ТОТАЛІТАРНІ ЗАГОСТРЕННЯ В РУМУНІЇ.

Букарест 27. липня. В наслідок поширюваного щораз більше повстанського руху в Румунії, комуністичний уряд видав цілий ряд нових обмежень та загострень для руху своїх громадян. Починаючи від 1-го серпня треба буде повідомляти поліцію про задум виїзду чи про зміну місця замешкання.

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ЗАЛИШАТЬСЯ В БЕРЛІНІ

Берлін 27 липня. — Американське й британське військові управління повідомили вчора офіціяльно про свої задуми перенести свій головний персонал з Берліна в Західну Німеччину, потверджуючи рівночасно свою рішучість вдержати свої позиції в самому Берліні і в майбутньому. Проте, в західних і в німецьких колах висловлюється деякі сумніви, чи при таких змінах та чи в таких обставинах пощастить ці позиції вдержати. Заповіджені зміни в персональному складі військових управлінь зв'язані зі створенням західно-німецької федеративної республіки та передачою головної частини адміністраційних завдань самим німцям. Стверджується, що зміни на більшу скалю будуть пороблені головно в американському управлінню, бо тоді, як британці відкликують тільки свого одного господарського дорадника, то американці касують дев'ять ключевих постів в дотеперішньому управлінні. Зі західного боку додатково стверджується, що відповідальні західні представники будуть з увагою спостерігати чи і наскільки німецьке управління зможе виконати свої завдання, головно в обличчі совєтського та взагалі комуністичного натиску, і від того залежатиме дальша поведінка та дальші рішення західного цивільного управління.

ВСТАНОВЛЕНО ПОДРОБИЦІ ДАЛЬШИХ ЧОТИРО-ДЕРЖАВНИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Берлін, 27 липня. — Заступники командантів чотирьох окупаційних потуг в Берліні погодились вчора щодо подробиць дальших нарад в справі виконання доручень Ради закордонних міністрів, винесених на недавній конференції в Парижі. Рішено, що дальші переговори відбуватимуться в двох напрямках: між самими головними окупаційними представниками або їх заступниками та між спеціялістами. Ціллю тих нарад є головно торговельні стосунки та „спосіб життя" між східною і західними окупаційними зонами.

ІТАЛІЯ ВІДКИНЕ СОВЄТСЬКИЙ ПРОТЕСТ.

Рим, 27 липня. — Італійський уряд відбув вчора спеціяльні наради, на яких доручив міністрові закордонних справ відкинути совєтський протест проти приступлення Італії до Атлантійського пакту, що Совєти вважають порушенням зобов'язання італійського мирового договору. Вже на засіданні міністер закордонних справ, ґраф Карльо Сфорца, представив урядові проєкт відповіді, що його прийнято. Згідно з цим, Італія відкидає совєтський протест, відповідаючи пункт за пунктом на всі совєтські закиди, та виходячи насамперед зі заложення, що Атлантійський договір не має аґресивного характеру, як це твердять Совєти, тільки подуманий виключно для оборони його партнерів.

РОЗГРОМИЛИ КОМУНІСТИЧНУ П'ЯТУ КОЛОНУ В СУЕЗІ.

Каїро, 27 липня. — Роєл Ер Форс повідомила вчора про відкриття і розгромлення малої комуністичної п'ятої колони на важливій британській стратегічній базі в Суезькому каналі. Подробиць не подано.

ВІЙНА У ФРАНЦУЗЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ В СПРАВІ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ.

Париж, 27 липня. — Вчора під час дебат в справі ратифікації Атлантійського пакту у французькій Національній Асамблеї дійшло до справді гострої виміни слів між демократичними і комуністичними послами, що закінчилося „вільною для всіх" бійкою на п'ястуки. Комуністи, переконавшись, що в користь договору голосуватиме величезна більшість, почали тоді провокувати своїх противників, щоби в той спосіб бодай відложити голосування. У висліді прийшло до бійки та загального замішання і засідання парляменту треба було перервати.

ШВЕЦІЯ ДОБАЧУЄ СТРАТЕГІЧНУ ПЕРЕВАГУ СВОЄЇ НЕВТРАЛЬНОСТИ.

Стокгольм, 27 липня. — В закордонних дипломатичних колах тут стверджують, що Швеція вперто обстоює свою „абсолютну невтральність" не так тому, що в неї вірять, як головно тому, що бачить в цьому велику стратегічну перевагу для себе на випадок війни. Заявляючи одверто свої симпатії до Заходу та свою настороженість проти Совєтського Союзу, шведський уряд переконаний, що на випадок війни ця країна мала б більше користи з Атлантійського пакту, без потреби приступати до нього і перебирати зв'язані з ним зобов'язання.

ФРАНЦУЗЬКО - НІМЕЦЬКУ ПРИЯЗНЬ ВВАЖАЄТЬСЯ БАЗОЮ ЕВРОПЕЙСЬКОГО МИРУ.

Париж, 27 липня. — Ген. Жозеф Пієр Keніґ, французький військовий губернатор Німеччини, заявив тут вчора, що наладнання всіх справ між обома країнами в рямках европейської федерації він вважає базою тривкого замирення Европи. Ген. Keніґ вкороті відступить свій пост військового губернатора цивільному високому комісареві.

ПІДПИСАНО НІМЕЦЬКО-ГРЕЦЬКИЙ ДОГОВІР.

Франкфурт, 27 липня. — Окупаційні представники Західної Німеччини і грецького уряду підписали тут вчора торговельний договір, що передбачує торговельну виміну між обома країнами на суму 58,000,000 долярів протягом одного року. Німеччина діставатиме з Греції головно сільсько-господарські продукти в заміну за експорт хемікалій, текстилів, вугілля та деяких промислових виробів.

АЛЬБАНІЯ ЗНОВУ ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ГРЕЦІЇ.

Лейк Соксес, 27 липня. — Альбанський уряд знову вніс протест до Балканської Комісії О.Н. проти здогадного порушення альбанського кордону. В протестаційній ноті обвинувачується Грецію, що її війська відкрили вогонь на альбанську територію, вбиваючи одного альбанського вояка в дні 21-го липня.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАХИСТ ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ АГРЕСІЄЮ

Минулого понеділка президент Труман підписав Північно-Атлантійський договір як „історичний крок до світового миру", а за яку годину вислав до Конгресу нове послання з домаганням призначити $1,400,000,000 на зброєння і забезпечення вільних народів перед комуністичним заговором і мілітарною силою Совєтського Союзу. Слова, яких ужив президент у цьому посланні є такі, що означали б уже війну між Злученими Державами і СССР, коли б такі речі міряти давною дипломатичною поведінкою. Але сьогодні інші часи. Президент Труман та департамент стейту переконані, що якраз така їхня поведінка може скорше довести до миру з Совєтами ніж до війни.

Президент підкреслив у цім посланні, що Росія „свідомо створила атмосферу страху та небезпеки" в Европі. Він виразно вказав на совєтські загарбування як незаконні вчинки, як і різні „державні перевороти", спричинювані комуністами при допомозі совєтської мілітарної сили. Те саме повторив ще окремо департамент стейту в виданій з цеї нагоди брошурі, в якій вживає ще гостріших слів, як обговорює совєтську територіяльну агресію та експансію злобного міжнародного комунізму. З аргументів президента та департаменту стейту ясно виходить, що вільні народи західної Европи теж впадуть жертвою кремлівського імперіялізму, якщо не будуть забезпечені. „Шильдом" проти цеї нової агресії мають бути Північно-Атлантійський договір та тісно з ним звязана мілітарна допомога. Таким „шильдом" проти всякої агресії повинні би бути властиво Обєднані Держави, але вони ним не є і то тільки з вини Москви.

Президент Труман ще зазначив, що пропонована ним мілітарна допомога повинна бути дана негайно, щоб не було втрачене це, що тепер зискано. Це, як легко догадатись, звернене проти опозиції в Конґресі. Ця опозиція буде й то навіть з боку декого з тих, що заявлялись за Північно-Атлантійським договором. Зокрема поведуть сильну опозицію республиканці. Тут уже стоятимуть в одному ряді сенатор Тефт і Ванденберг, тому треба надіятись гострих дебат. Але на дебатах скінчиться і законопроєкт про мілітарну допомогу перейде, можливо в дещо зміненій формі. Інакше й бути не може, бо доктрина Трумана, Плян Маршала та Північно-Атлантійський договір є тісно звязані з мілітарною допомогою. Народи, які Америка підпомагає, стоять на тому становищі, що вони будуть самі себе обороняти на випадок совєтського нападу, а не відразу попадати у совєтську неволю і потім ждати, аж їх Америка визволить. Обняті Пляном Маршала народи переконані, що якщо вони будуть озброєні, то видержать совєтський наступ так довго, поки не надійде американська допомога. Це й переконало уряд щодо необхідности мілітарної допомоги вільним народам в Европі, чи таким країнам, як Іран, Корея чи Филипини. Очевидно, що як при Північно-Атлантійськім договорі, так і тут, говориться тільки про „оборону", хоч опозиція в Конґресі буде це оспорювати і казати, що ця мілітарна допомога це крок до певної війни з Росією. Як воно буде в дійсности, не беремось ворожити. Проте треба рахуватись нині вже цілому світові з тим, що Америка не тільки себе зброїть, але й озброює других — на випадок війни, спровокованої Кремлем.

За свій дах над головою

Водночас з підписанням закону про побудову мешкальних домів, дня 15. липня б. р., президент Труман візвав приспішити його виконання, заявляючи, що новий закон відкриває родинам з малими доходами можливості набути для себе власну хату в здоровому оточені. До цього додав ще президент таке: „Цей закон перший раз дає федеральному урядові доцільні способи допомогти містам прочистити заулки, побудувати дешеві доми й піднести мешканеву стопу".

Заінтересовані цим законом у першу чергу такі, які не мають відповідного мешкання, а хотіли б його дістати; далі на нього звернуть увагу такі, що мріють про свій власний дім; у третю чергу закон викликує заінтересування не тільки осіб, що потребують дому, але й людей, які мають загальний, громадянсько - суспільний інтерес на оці. Цей інтерес міститься в цьому, що мешканева вигода належить до життєвих вигід, обнятих збірним словом „життєва стопа".

З огляду на теперішню мешканеву крізу повинні звернути увагу на цей новий закон усі ті, що відчувають недостачу мешкання. Він повинен дати кожній такій людині можливість користати з нього.

Хто живе у місті, такому закон дає надію, що найдальше впродовж шости років міста дістануть з федерального скарбу фонди на розвалення старих, невигідних і дряхлих домів, на прорубання нових вулиць, на створення нових модерних житлових середовищ і на побудову дешевих домів доступних на мешкання для родин з малими доходами. З перенесенням людини до такого нового житла буде піднесена її мешканева стопа і вона почується вдоволена тим осягом. Дальше здійснення мрій, звязаних з мешканням, уже залежатиме від особистої дбайливости й від розвитку подій, в першу чергу від постійного миру у світі.

Мешкальний закон передбачує теж допомогу при побудові родинних чи особистих, індивідуальних домів, одначе тільки на фармах. Федеральний уряд перший раз започатковує програму допомоги для побудови кращих, вигідніших фармерських домів, пристосованих до вимог часу. Це є зовсім нова справа, яка прикує увагу осіб, що чуються змучені міським життям і його безупинним рухом, а хотіли б віддихати свіжим повітрям на лоні природи. Наскільки досі оголошено поодинокі постанови мешкального закону, стало звісним, що уряд буде давати позички на низький процент на протяг тридцяти років на побудову нових і поправу старих фармерських домів. З цього виходить, що одиниці чи родини з невеличкою готівкою будуть в спроможності набути якийсь шмат фармерської землі і на ній побудувати дім при допомозі кредитів з федеральних фондів на довгореченцеві сплати.

Це знов дає вигляди робітникові, управненому до старечої пенсії, стати власником своєї загороди за свої власні ощадності, побудувати федеральним коштом дім і доживати свого віку в здоровому окружені. Наскільки його діти й унуки матимуть охоту змінити зайняття, покинути міське, фабричне чи службове життя і перемінити його на фармерсько - господарське, новий закон стане для таких родин правдивим добродійством.

Хто, не будучи фармером, хоче в молодім абов середнім віці перенестися на фарми, такий теж може використати мешканевий закон до найдальше йдучих границь. Для таких людей відкриваються такі різнородні можливості, над якими варта призадуматися.

Чим дальше на захід або на південь Злучених Держав, тим більше там плодовитої, незамешканої землі, яка тільки жде дбайливої руки. Можна перенестися туди поодиноко, а ще ліпше родинами, по дві—чотири разом, щоб на лад кооператив збудувати собі спільні доми для зменшення коштів будови і для використання своїх ощадностей на новітню земельну господарку. Місячні й тижневі журнали звертають увагу, що під теперішню пору в південних стейтах іде велетенська переміна в системі господарств і на місце великих посілостей там розвиваються менші, індивідуальні господарства, які збільшують доходи пять, десять і навіть сто-кратно. Мрії про сільсько-господарські кооперативи в Америці можна здійснити саме при допомозі нового закону. Треба тільки скласти собі плян, знайти охочих до праці людей і засягнути належних інформацій про можливість позички. Шість років часу призначено на виконання мешкального закону. Є час передумати, рішитися і з нього скористати.

Коли в тижні перед 15. липнем оприлюднено, що мешкальний закон перейшов обі конгресові палати, появилася новинка, що вже сформульовано законопроєкт про позичку на побудову домів для кожного, хто тільки за таку позичку зголоситься і дасть відповідну гарантію сплати. Позичка передбачена до висоти $10,000, теж на довші сплати. Коли цей законопроєкт буде ухвалений, тоді навіть і міські жителі будуть мати спроможність купити чи побудувати собі доми на передмістю і мати свій власний дах над головою. Тоді може сповниться теж і мрія неодного нового американця, що бажав би зажити в Новім Світі у своїм гнізді.

Д-р Володимир Ґалан.

Переселенча акція в світлі досвіду

II.

Ствердивши наявний для всіх факт про безприкладні успіхи ЗУАДКомітету в переселенчій акції, хочеться рівночасно розглянути чи і наскільки виконали під цим оглядом свої завдання два інші головні фактори, іменно, американсько-український загал та нова українська іміграція в цій країні як і сама еміграція в Европі.

Говорячи про загал нашого громадянства та його участь і піддержку в переселенчих справах, треба ствердити, що тут, як і в усіх інших акціях, виявила повне зрозуміння справи та сама активна частина нашого загалу, яка двигає ввесь тягар громадської роботи. Ця частина беззастережно піддержує працю ЗУАДКомітету, цілком розуміючи, що цей Комітет може виконати наложені на нього завдання тільки тоді, як матиме необхідні фонди і відповідно розбудований організаційний та адміністраційний апарати, чого з черги не можна собі подумати без максимальної піддержки з боку громадянства. Цей свідомий актив нашого громадянства справді ставився з відкритим серцем і кишенею до кожного почину Комітету. Але і це сьогодні вже далеко не вистачає для забезпечення всіх потреб Комітету в переселенчій акції.

Для прикладу можна навести деякі факти з фінансових потреб Комітету. Досі нові міґранти приїхали старанням ЗУАДКомітету вже більшими і меншими групами на 56 кораблях. Кошта відбору нових міґрантів з корабля та їх транспорту до місця призначення виносять за кожним разом від одної до трьох тисяч долярів. Разом — це величезна сума, а проте, вона є мінімальна в порівнанні з видатками, що їх мають на такі самі цілі інші релігійні чи національностеві організації. Тимчасом, збірки фондів на допомогові цілі тепер серед нашого громадянства вже майже цілком зникли і ще тільки жертви відносно малої горстки свідомих одиниць вможливлюють Комітетові до деякої міри продовжувати його працю на таку велику скалю.

В нашій місцевій пресі ми вичитуємо щораз нові пляни і пропозиції, всілякі „великі задуми", але щораз менше людей турбується збіркою фондів на цілі Комітету. Щобільше, деякі люди навіть свідомо вводять в блуд громадську опінію, поширюючи поголоски, мовляв, Комітет одержує від уряду чи від американських організацій окремі фонди на переселенчу акцію і тому ніяких жертв на це вже не треба складати. Це свідоме шкідництво, бо ж відомо, що Комітет на ті цілі не одержує ані одного цента від будь-кого іншого, як тільки від українського громадянства.

Останні Загальні Збори Комітету, беручи до уваги це важке фінансове положення та необхідність дальшої рятунково-переселенчої акції, на яку дожидає ще велика частина українських скитальців в таборах в Европі, рішили встановити постійну оплату в сумі 25 долярів від полагодження одної іміґраційної справи та покриття коштів транспорту від корабля. Постійна оплата побирається тільки від поіменних завірень та з метою, щоб могти покрити кошта переселення тих, які приїжджають на анонімні американські завірення. Проте, досі тільки одна четверта частина українських спонсорів достосовується до цього рішення, а всі інші вважають, що їх обов'язок кінчиться вже на самому тільки підписанні завірення.

З жалем треба ствердити, що ввесь загал нашого громадянства далеко не доцінює праці Комітету, можливо тому, що вона своїми розмірами, своєю величиною та своїм значенням переходить всі дотеперішні приклади подібної роботи. Є багато таких наших громадян, які працю Комітету оцінюють крізь призму їхнього власного полагодженого або неполагодженого завірення. Комітет може звертатися до них десять розів в їх же справі, але вони не вважають своїм обов'язком відповісти. Натомість, якщоб так припадком Комітет не відповів на їхні домагання, то зараз приходять протести, включно з погрозами.

Подібне спостерігається і у відношенні загалу до інших справ. Одна четверта частина спонсорів цілком іґнорує телеграфічні повідомлення Комітету про приїзд нових іміґрантів, деяка кількість вже на завіренні подає фальшиві адреси або не вважає за відповідне повідомити про зміну адрес. В таких обставинах праця Комітету стає щораз важча і якщо обставини не зміняться, якщо не зміниться поведінка нашого загалу, тоді і праця Комітету в короткому часі може стати під великим знаком запиту. Бо це все завдає Комітетові не тільки великі матеріяльні витрати, на які він не має покриття, але й комплікує його зв'язки та полагоджування урядових формальностей. Комітет зобов'язаний кожночасно подавати до Вашинґтону зміну адрес спонсорів і як він може це зобов'язання виконати, як його про ці зміни не повідомляється, або і тенденційно подається фальшиві адреси?

Реасумуючи сказане, треба ствердити, що відносно малий відсоток американсько-українського загалу здає собі справу з цілої праці ЗУАДКомітету та її належно оцінює і піддержує. До цего свідомого загалу та зокрема до нашої преси апелюємо, щоби вони на місцях і постійними пригадками доложили всіх зусиль для повного освідомлення загалу та повного вияснення цеї важливої ділянки нашого життя і нашої праці, що їх веде і репрезентує ЗУАДКомітет. Бо тільки тоді ми зможемо довести до успішного кінця це велике діло.

Окремі завдання має в цілій допомогово-переселенчій акції цей третій її найважливіший фактор, іменно, нова українська іміґрація в Америці та ввесь організаційний апарат, преса і маса української еміґрації в Европі. Про це — в черговій статті.

Микола Кокольський.

РЕЛІГІЯ ЧИ КОМУНІЗМ?

„Члени комуністичної партії можуть бути активними комуністами, а рівночасно й добрими католиками" — заявив недавно провідник італійських комуністів, Пальміро Толіятті, перед гуртом зібраних партійців. Це мала би бути відповідь на декрет Ватикану, спричинений переслідуванням Католицької Церкви в Чехословаччині, а який кидає екскомуніку на всіх католиків, що попирають комунізм.

Італія не мала нагоди пізнати большевицький режім на практиці і тому комуністична брехлива пропаганда, включно зі заявою вишколеного в Москві Толіятті, може промовити до багатьох легковірних умів. І не треба цьому дивуватися, коли зважиться, скільки є отих замотиличинних синів страдальної України, що їм комунізм став євангелієм! Тієї України, яка зазнала всіх большевицьких „благодатей" ивключно зі „свободою віри", загарантованої сталінською конституцією"! Тієї України, якої мільйони дітей уже знищив воюючий большевизм! А прецінь у нашому відношенні до большевизму не повинно вже бути жадного вагання! Проте ще й сьогодні бувають такі, що вагаються, не розуміючи відношення комуністів до релігії чи інших виявів людського духа, хоч большевики підкреслюють на кожному кроці свій матеріялізм та протиставлять його ідеалістичному світоглядови. Учителі, шкільні підручники, література, дитячі організації різних ступнів впоюють уже в дитину матеріялістичний світогляд як единоправильний і поборюють ідеалістичний, як помилковий і шкідливий. А й те ще всіх не переконує про суть большевизму.

Аксіомою ідеалістичного світогляду це заложення, що рівнобіжно зі світом матеріяльним існує духовий світ, якого найдосконалішим завершенням є найвища Ідея добра, правди і краси — Бог. Людина

(Докінчення на стор. 2-гій).

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

80)

ІВАЩУК

1935 рік. Совєтська шпигунська група, яка оперувала в районі Рівне - Луцьк - Дубно, провалилася і змушена була шукати захисту на території СССР.

Щоби обдурити поляків, ГПУ арештувало своїх аґентів, судило їх, як польських шпигунів-диверсантів і розстріляло їх, оголосивши їхні прізвища в прикордонній совєтській пресі.

Газети, звичайно, перекинуті були на польську територію і поляки, читаючи списки розстріляних, захоплювалися:

— Туди їм і дорога, бандитам!

Газети читалися і місцевим населенням, і повідомлення ГПУ робило на всіх враження вибуху бомби.

„І справді, як могло статися, що відомі всім комсомольські хлопці, які поїхали кудись до Москви чи Києва на працю, раптом стали польськими аґентами?" — міркувало здиване населення прикордонних совєтських районів.

Вражені цим повідомленням та очікуванням репресій ГПУ родини та родичі розстріляних, у замішанні та тривозі тужили, і, у незачинених цвинтаревих капличках молилися за спокій їхніх нещасних душ.

Рідний брат одного із розстріляних і член партії Іващук був так приголомшений тим, що сталося, що, з'явившися до райкомпартії та ГПУ, хотів з розпуки застрілитися, але його заспокоїли і перевели у Гомель, де жила їхня старша заміжня сестра.

Всі охали, зітхали, розводили руками і вигукували:

— І хто б міг подумати? Кращі наші хлопці, а продалися полякам, — га?

— Та й тонкий же нюх має ГПУ!

— Розкрити таку справу!!! Та це ж незбагненно! О це так кляса роботи, — га?

— Стерти з лиця землі і кубла їхні прокляті, щоб і духу від їхніх родин не зосталося! — кричали ревні сільрадники, коментуючи подію.

— Це — справа ГПУ! — заспокоювали їх більш освідомлені працівники з району. Може, за цією групою стоїть ще якась група, а щоб її викрити, треба сліди... і кінці... Ось родини їхні для цього і здадуться... ГПУ не ликом шите, знає, що робить...

А в цей час „розстріляні" під іншими прізвищами відпочивали у будинках відпочинку ГПУ та чекали нового призначення.

Іващук теж відпочивав у Святошинському будинку відпочинку під Києвом, і на початку другого місяця свого відпочинку попав у тугу. Йому стало шкода своїх рідних, особливо старенької матері, і він вирішив, нарешті, обережно „воскреснути". Але як це зробити? Та ж вони подвійно присягнули і підписалися про те, що не тільки їхня шпигунська робота буде абсолютною таємницею, а і перебування їх на землі серед живих — ще важливіша таємниця, за розголошення якої вони відповідають своїми головами... Але хто знатиме, коли він напише скромного листа сестрі у Гомель, а сестра, у великому секреті, передасть вісточку братові й матері? Але хотілося б і дістати від них хоч кілька слів про те, чи вони одержали його листа. Як це зробити? Та ж переписування із зовнішнім світом заборонене: їх немає серед живих, вони розстріляні...

І ось він вирішив використати адресу старого садівника, який працював у цьому ж будинку відпочинку. Свій намір він пояснив старому тим, що на якийсь час він, мовляв, повинен відлучитися з будинку відпочинку, а щоб листи його не затратилися, йому треба скеровувати їх по іншій адресі.

Садівник радо згодився, і Іващук написав сестрі листа в Гомель.

Через п'ять чи шість днів „воскреслий" уже мав відповідь від брата й сестри, а ще через кілька днів його забрали у Київ і за розголошення таємниці дали 10 років суворої ізоляції.

За клопотанням на ім'я Калініна, йому зняли половину терміну, а з другою половиною завезли до Заполяр'я.

— Я ніколи не припускав би, щоб таки поважний та гостинний старий, яким я його уважав, міг виявитися аґентом ГПУ! — кінчивши своє оповідання, промовив Іващук.

Хтось із слухачів додав:

— А ти хіба не знав, що в Совєтському Союзі шпигун на шпигуні їде і шпигуном поганяє?

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

МОЛОДЬ В МОЛОДЕЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ!

М. Верниволя в своїй статті, що була поміщена в цьому ж часописі п. н. „Який нам шлях вибрати?" заторкнув дуже багато важливих питань щодо української молоді. Кажу „заторкнув", бо не сконкретизував, а шкода, бо це було би дало більше матеріялу до дискусії над таким важливим питанням, як завдання молоді на американському континенті.

Ставимо питання так: Що повинна саме робити наша молодь, щоб зберегти себе повновартісною і життєздатною для українського народу?

Питання це наскрізь актуальне, бо прибувши сюди, ми немов ті малі діти, що перший раз знайшлися на базарі і не знають, що з собою робити. Довкруги них все нове й їм незнане. Може трапитись, що захопившись якоюсь приваблюючою річчю, можна легко впасти під чужого воза. На базарі мати звичайно говорить до дитини: „Тримайся мене, щоб не згубився". Теж наказує не розтрачувати грошей на дешевий крам, що продають по будках.

Це для нас, що щойно сюди прибули, зрозуміле.

Щоб не розгубитися в зовсім новому середовищі і обставинах, зберегти своє національне „я", молодь повинна вступати в молодечі організації, які вже мають свою історію, традицію, свій виховний ідеал, методу виховання і найголовніше завдання.

Прибувши сюди не в одного з нас з різних причин захитана рівновага духа. Одиноким ліком для цього — це створення свого власного середовища, де є найкраще поле для взаємної виміни думок, радостей і смутків, одним словом для творення чогось. З другого боку таке своєрідне середовище має контролю над одиницею, що є перешкодою для яких негативних потягнень, в чому в великій мірі сприяє в першу чергу покращання матеріяльного становища, а в дальшу чергу духова осамітненість і т. п. речі. Щоб не витрачувала молодь своєї енергії безцільно, на те є організації, що спрямовують молодечу енергію в позитивному напрямі. Це поперше корисне для самих нас, а подруге для народу. Тут маємо на увазі організації молоді, в нас загальнознані, з певним досвідом праці. А найголовніше безпартійні. Це Пласт і Спілка Української Молоді (СУМ). Обидві мають розмежоване поле діяння, обидві співпрацюють.

Не один з нас згадує ті солодкі часи, коли доводилось нам спільно гуртом проводити вільний час серед природи, біля ватри. Ще сьогодні в кожного з нас перед очима миготить полум'я палаючої ватри, вчуваються нам сміх з жартами, але бачимо також нераз і глибоку мовчанку... Чому ми мали б сьогодні занехати такі гарні звичаї, чому не зійтися нам час-від-часу та погуторити хочби на тему покращання свого життя на новій землі.

В тих організаціях є місце не лише для новоприбулих імігрантів, але й для тих, які й тут родились. Їхня участь в тих організаціях є навіть необхідна. Українська молодь, роджена в Америці, беручи участь в організованому житті української молоді, спричиняється у великій мірі до росту тих організацій. Ця молодь це неначе дорадники для нових. Лише праця одних і других може дати тут бажані успіхи.

Тому, ми молоді, говорячи просто, не бігаймо один другому поза плечі, а організуймося в молодечі організації, а тим способом зуміємо виконати й інші наші обовязки, звязані з воюючою Україною.

Коли ми вже коло проблеми молоді, то не можемо залишити такого важливого питання, яким є справа нашої поведінки на новій землі. Від цього залежить дуже багато. Хто був свідком необмеженної сваволі наших сусідів у перших днях американської окупації Німеччини, а опісля бачив, як відносилась до них за це американська влада, хоч вони були якісь союзники, той повинен добре розуміти, яку велику шкоду наносять люди таким поведенням цілій нації. В тому відношенні українська молодь гідно себе виявила в Европі і можна сподіватись, що не гірше зарепрезентує вона себе і тут. Поведінка — це передумова успіху кожної розмови з американцем на тему змагань українського народу. Перед нашими очима хай завсіди стоїть один з законів американських скавтів: „Те, чим ти є, кричить до мене так голосно, що я не чую, що ти говориш". Мусимо пам'ятати все і всюди, що ми молодь з народу, що бореться за свободу.

Є. Репета,
Бабилон, Л. Ай.

—o—

ДО СТАТТІ „КРИВАВА ГУЦУЛЬСЬКА СЛАВА".

Ваш цінний часопис з 8-го липня 1949 р. на стор. 3, помістив статтю п. н. „Кривава гуцульська слава", котру написав п. В. Шевелівський. У статті згадано, що в Косові в р. 1941 перед відступом большевиків був вишколюваний перший гуцульський полк ім. С. Бандери, під командою д-ра Остапа Копцюха і що з Буковини перейшло до нього кілька сотень молоді, яка доповнила ряди того ж полку.

Як цей, що добре знає події, які відбувались в Буковині від 1939 року, подаю таке вияснення:

В Косові полк ім. Т. Бандери не існував, а буковинці взагалі не доповнювали жадних рядів, а мали своє командування під своїм власним проводом. По повстанні цілої Буковини в 1941 р. проти большевиків з наказу ОУН під проводом полк. Мельника, одна частина буковинців, в складі 2,986 людей, дістала доручення вимашерувати на Східні Землі. Там німці їх частинно зліквідували, а решта, виконавши своє завдання, подалася на терени европейські, доказом чого є те, що одна частина буковинців ввійшла в склад французьких повстанців і боролася проти німців, а ранені одержують сьогодні від французького уряду державне забезпечення до смерти за допомогу в визволенні Франції. Знов погибшим буковинським героям поставили французи памятник.

Петро Войновський,
Нюарк, Н. Дж.

Релігія чи комунізм?

(Докінчення зі стор. 2-гої).

це відбитка тієї Ідеї. Релігія це пізнання, прямування і служба Найвищій Ідеї, це досконалення людини. А звідси категорична вимога до наших чинів на життєвому шляху: добро, правда, краса. Матеріяльне добро то не ціль, тільки засіб до кращого уладження життя. Життєва боротьба мусить бути чесна. Насильство людини над людиною, чи одної суспільної кляси над другою, чи нації над другою нацією, християнська етика засуджує. Засуджує вона навіть насильство над тваринною, як негідне людини.

Знов аксіомою комуністичного матеріялістичного світогляду є твердження, що існує тільки матеріяльний світ. Духового світу нема. Бог — це забобон давних, непросвічених часів. Релігія то видумка пануючих кляс суспільства для легшого опанування поневолених. Відома ж фраза Леніна: Релігія це опій для народу. Вона ставляє трудовому народові перешкоди в боротьбі і тому треба її знищити. Життя людини це тільки ряд фізіологічних функцій. Суспільне життя це боротьба поневолених кляс із напівними за повний шлунок. Мораль боротьби хижацька. Всі засоби добрі, які ведуть до цілі. Матеріяльне добро то ціль життя. Насильство людини над людиною, то гострий меч революції, то диктатура пролетаріяту з метою здійснити найвищий ідеал: побудувати комуністичну державу. Отому золотому теляті ме комуніст служити і за нього вмирати.

Отсей матеріялістичний світогляд вщіплюють комуністи різними способами передовсім у молоді душі. Учителі ведуть боротьбу з релігією уже в школі при навчанні та інших нагодах. Наприклад, коли мова про піднесення врожайности грунту, підкреслюється в підручнику, що старовинний український звичай благословення ланів збіжжа, це забобон. В такі свята, як Різдво і Великдень, влаштовує большевицька влада в школі спеціяльні балачки, звернені проти релігії. Зміст тих балачок контролює шкільна влада безпосередно і посередно, через довірених молодих донощиків з-поміж учнів. Ціж донощики шпіонують по церквах своїх товаришів та учителів. Крім цього ще цілий ряд організацій молоді, включно зі союзом безбожників, з вишколеними опікунами на чолі, перековують молоду душу на матеріяліста советського покрою.

Очевидно, що і старшого громадянина комуністичні пробоєвики не лишають в спокої. Влаштовуються мітінги з антирелігійною пропагандою і попробуйте не ходити на них, або задемонструвати свої погляди, незгідні з офіціяльними. Дальший спосіб переслідування церкви, це накладання величезних, просто непосильних драчок на церкви і духовенство. Несплачена драчка означає для священника увязнення, для церкви замкнення і конфіската. Сконфісковані церкви комуністи профанують в плюгавий, вуличний спосіб, щоб так понизити релігію в очах вірних ще більше.

Ось большевицький документ, який наглядно ілюструє цей сатанинський похід комуністів проти віри. Екзекутива союзу комуністичної молоді „Комсомол" міста Новосибірська видава друком пропагандивну брошуру п. н. „Десять заповідей комунізму". Зміст цього комуністичного декалогу такий:

1. Памятай, що духовенство є найзавзятішим ворогом комуністичної держави.
2. Старайся навернути твоїх приятелів на комунізм. Памятай про те, що Сталін, який дав російському народові нову конституцію, є головою безбожників не тільки в Советськім Союзі, але і в цілому світі.
3. Спонукай своїх приятелів, щоби уникали священиків і богослужень.
4. Бережися шпіонів. Виказуй саботажистів.
5. Поширюй атеїстичні письма поміж населенням.
6. Добрий молодий комуніст є рівночасно воюючий атеїст. Він мусить уміти вживати свою зброю, тому мусить мати досвід боротьби.
7. Поборюй скрізь, де тільки можеш, релігійні елементи, та недопускай, щоби вони мали вплив на твоїх товаришів.
8. Правдивий безбожник мусить бути рівночасно добрим чекістом. Обовязком кожного безбожника є дбати про безпеку держави.
9. Підпомагай безбожницький рух також і грішми, що особливо важне для нашої закордонної пропаганди, тому, що під сучасну пору вона може працювати тільки скрито.
10. Якщо ти не є переконаним безбожником, то ти ніколи не можеш бути добрим комуністом і вірним советським громадянином. Атеїзм є злучений нерозривно з комунізмом. Оба ідеали творять основу советської могутности в комуністичній Росії.

Отсі „заповіди" говорять самі за себе і нема вже що додавати до них. Ще тільки хочемо поставити питання тим, що ще вагаються: Чи можете бути рівночасно християнами і комуністами? Чи можете рівночасно служити Богові й сатані?

СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ І СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.

БОЛЬШЕВИЦЬКЕ СТАНОВИЩЕ ДО „ЧЕТВЕРТОГО ПУНКТУ" ПРЕЗ. ТРУМАНА

Женева, 27 липня. Советський представник в Економічній і Соціяльній Раді Об'єднаних Націй, д-р Амазасп Арутюнян, зайняв вчора офіціяльне становище до т. зв. „Четвертого Пункту" президента Трумана, відносно допомоги недорозвиненим теренам. Советський Союз, що сам в безприкладний спосіб експлуатує, гнобить і руйнує всі окупавоні ним країни, називає великодушну американську допомогу запущеним країнам „новою формою колоніяльної експлуатації".

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Що Ви зробили в тому напрямі, щоб скинути маску з ворожої пропаганди й представити всьому світові українські справи в правдивому світлі?

Чи вже запренумерували Ви
„УКРАЇНСЬКИЙ КВАРТАЛЬНИК"
(на рік долярів 4)
The Ukrainian Quarterly
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.
— та —
„УКРАЇНСЬКИЙ БЮЛЕТЕНЬ"
(на рік долярів 2)
The Ukrainian Bulletin
50 Church Street, Suite 252
New York 7, N. Y.

Чи розумієте вагу оцих наших видань в англійській мові?
Передплачуйте їх для Ваших знайомих американців!

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКА ОБЄДНАЛА В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ НАЙСВІДОМІШІ УКРАЇНСЬКІ СИЛИ В ОДИН ІДЕЙНИЙ МОНОЛІТ ТА ПОСТАВИЛА ЙОГО НА СЛУЖБУ НАШИМ КРАЇНАМ ТА НАШОМУ ПОНЕВОЛЕНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ.

ПОВІДОМЛЕННЯ І ЗАКЛИК
ДО ВСЬОГО ЧЕСНОГО ПЛАСТОВОГО БРАТСТВА НА ГОСТИННІЙ ЗЕМЛІ ВАШИНГТОНА!

Старшина Пластової Станиці в Ню Йорку влаштовує в днях 3—5 вересня ц. р. історичну

ПЕРШУ ПЛАСТОВУ ЗУСТРІЧ В З.Д.А.

Кличемо Вас усіх Пластунів і Пластунок від жовтодзюбів до сиво- і лисоголових сеніорів: „Готуйтеся повною парою до нашої зустрічі!" Прибувайте всіми можливими засобами комунікації від літаків до власних „педалів" включно. Прибувайте з повними наплечниками і повними головами блискучих концептів, планів та проєктів, бо підчас Зустрічі відбудуться ділові наради сеніорів і ст. пластунів. Підчас Зустрічі запалимо пластову ватру і думки наші полинуть на „Писаний Камінь", Сокіл, Брустори і ліниві води Полісся... До участі в Зустрічі запрошуємо теж всіх Симпатиків Пласту, наших При- і Неприятелів, а зокрема Шановних Гостей Старшої Імміграції.

Точне місце і програму Зустрічі оголосимо своєчасно в „Свободі".

Старшина Станиці.

Юнії (Профспілки) в Канаді

Зорганізоване робітництво в Канаді враз з родинами начислює понад два й пів більйони душ. Понад девятсот тисяч юнійних членів цієї величезної робочої сили гуртуються в місцевих відділах юнію, яких є около пять тисяч.

Початки й розвиток робітничих організацій у цім краю сягають половини девятнадцятого століття, цебто часу, коли швидкий розвиток промислу пожвавив розвій юнійного руху в Великій Британії і Злучених Державах Америки.

Між американськими й канадійськими юніями розвинулося тоді взаємне порозуміння. Юнії, що повстали в ЗДА принимали членів канадійських юній,я ку шукали праці за кордоном, а канадійські юнії принимали в члени ремісників зо ЗДА. Пізніше деякі місцеві канадійські юнії приєднались до американських юній. Так повстали „міжнародні" юнії (international unions), які мають дуже багато членів в Канаді. (Слово „міжнародний" — "international" ужито тут, а також уживають його в інших випадках у Канаді й ЗДА в особливім обмеженім значінню, цебто воно відноситься тільки до цих двох країн, Канади й ЗДА, а не до всіх країн або народів на світі). Під цей час більшість місцевих юній у Канаді це відділи міжнародних організацій, ремісничих або промислових, що мають свої головні осередки в ЗДА.

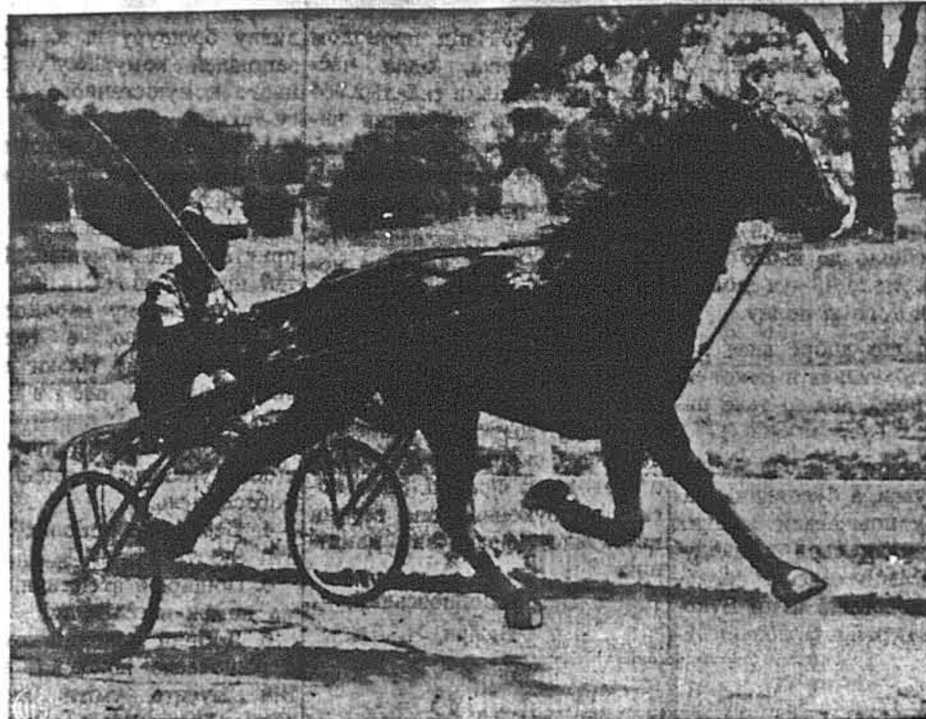
Канадійські юнії діляться на чотири головні групи: 1) ті, що зєднані в Канаді з Промислово-Робітничим Конґресом Канади (Trades and Labour Congress of Canada, звичайно говорять про них і пишуть по часописах, від початкових букв: TLC), а в ЗДА з Американською Федерацією Праці (American Federation of Labor — AFL); 2) ті, що зєднані з Канадійським Конґресом Праці (Canadian Congress of Labor — CCL), а в ЗДА з Конґресом Індуотріяльних Організацій (Congress of Industrial Organizations — CIO); 3) ті, що творять у провінції Квебеку Канадійську і Католицьку Конфедерацію Праці (Canadian and Catholic Confederation of Labor — CCCL); і врешті 4) братства залізничників у ЗДА й у Канаді. Число членів і відділів (філій) цих чотирьох груп можна означити приблизно ось так:

	Відділів	Членів
Промислово-Робітничий Конґрес (TLC)	2,800	400,000
Канадійський Конґрес Праці (CCL)	1,200	330,000
Канадійська і Католицька Конфедерація Праці (CCCL)	400	92,000
Незалежні братства залізничників	371	39,000
Незалежні місцеві юнії	55	7,400

Хоча „Юнійний Закон", ухвалений федеральним парляментом 1872 року, складено на зразок закону, ухваленого імперіяльним парляментом в Лондоні 1871 року, він далеко відбігає від свого первовзору, бо має значно обмежений круг ділання. В тім часі ухвалено також у Канаді закон проти насилля, залякування й примусу в робітничих спорах. Цей останній і інші закони, які ухвалили провінціяльні сойми, охороняють робітників при праці. В кожній майже провінції є закони щодо нагляду над копальнями, щодо платень і годин праці, приймання на працю жінок і дітей та щодо термінування і відшкодувань у нещасливих випадках. Інші закони забезпечують свободу творити юнії, вимагають від працедавців признавати робітникам право робити угоди щодо платень через представників їхніх юній і забороняють страйки або лакавти (замикання фабрик перед робітниками) заки справи не розглянено.

Більшість юній виплачують тепер запомоги своїм членам в разі страйку, нещасливого випадку або смерти, а деякі юнії мають асекураційні відділи, в яких їхні члени можуть обезпечитися на життя або від нещасливих випадків.

Зо зростом юнійного руху розвинулася теж робітнича преса, що тепер не тільки велика, але й впливова. Більшість організацій мають офіційні періодичні видання, які інформують членство про діяльність і цілі своїх юній, а також про робітничий рух взагалі. — (СВ)

ЯКИЙ БАТЬКО, ТАКИЙ СИН!—Це Гай Ембеседор, син славного Ембеседора, що виграв в 1942 році „Гемблетонієн", себто біля $60,000 як нагороду в перегонах на візках для цього трилітного коня, що прибіжить першим до мети. Ці перегони відбуваються в Ґошен, Ню Йорк. Цьогорічний „Гемблетонієн" відбудеться 10. серпня. Гай Ембеседор є „фаворитом", а його тренер Гері Фіцпетрик, що сидить на візку, переконаний, що „син вдався в батька".

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

18660 Гаргай, з дому Вархолик Анни, нар. в Красній, пов. Кросно, від Возняк Афтана.

18661 Кіт Гринька, з села Іванівка, пов. Скалат, від Солоненка Дмитра з села Велавчена, пов. Теребовля.

18662 Богач Сотера, з Олеші, пов. Товмач, сина Евстахія і Станислави, від Гусар Ладії (Богач).

18663 Немченко Леоніда Александровича, який виїхав до Югославії з Харкова, а потім до Америки, від Немченко Марії, дружини його брата. Канадійські часописи просимо о передрук.

18664 Фейі Ігнатія, Івана, та Михайла, з села Войнилів, пов. Калуш, від рідного брата, Ферій Павла, сина Петра.

18665 Шипко Михайла, з села Вільшаниці, пов. Яворів, від Ленько Федора.

18666 Гаврилюки Мусія Килового і Трохима Рошанового, з села Двірець, пов. Заславський, Волинь, від Гаврилюк Кирилів Панаса.

18667 Бенедишин Тиколи з села Двірець, пов. Заслав, Волинь, від сестри, Бенедишин Агафії, замужної Гаврилюк.

18668 Дарійчуків і Крильчуків, а також знакомих з села Розтоки, пов. Косів, від Дарійчук Петра.

18669 Криницький (імя вийшло з памяти), брат Андрія, який згинув, залишаючи троє дітей, з села Війкови, пов. Новий Санч, від мужа дочки Андрія, Марусі, Юрків Івана.

18670 Купчик, з дому Хлібович, Марії, Купчик Данила та Кориндевич, з дому Хлібович, Анни, від Хлібович Теодора.

18671 Вергун, (дружина є дочкою Ґудзій Михайла з села Пігороде, пов. Рогатин), від Ґудзій Василя. Канадійські часописи просимо о передрук.

18672 Ґордон Марії, з села Підмонастир, пов. Бібрка, від Ґордон Катрі, дочки Івана і Анни, замужної Пристайко.

18673 Тарчинин Михайла, що жив в Юґенстон, від Полянський Миколи, з Нанчілки Великої, пов. Турка.

18674 Лець Михайла, від Мілащук Константина, сестрінка Леця.

18675 Городинська Пелагії, Вацик Якима, Чумак Володимира, всі з Гаїв Великих, пов. Тернопіль, та родину Олійник з Тернополя, від Яримович Василя.

18676 Хомко Петра, з села Вислочок, пов. Сянок, від Хомко Василя.

18677 Знакомих, рідних, та людей доброї волі, які бездітньому, працездатньому супругу вислали б „ашуренс", від Чумак Евгенії, з дому Пиця Осипа.

18678 Романко Михайла і Пилипа, від Демко Катерини, з роду Юрцаба, по першому чоловікови Романко, з Пашави, пов. Ліско.

18679 Ільчишин Анни, та її подруги „Гусячки" з села Мавнівська Воля, пов. Мостиська, від Ружак Івана Антона, брата Ружак Федора, мужа Марії, дочки Анни Ільчишин.

18680 Саміла Сильвестра з села Козара, пов. Рогатин, від Саміла Анни, дочки Саміла Назарка. Канадійські часописи просимо о передрук.

18681 Отця Рошко з Сянока, від Ткач Катерини.

18682 Груба Івана з Мостів Великих, пов. Жовква, від Русин Івана.

18683 Шинкар Володимира зі Збаражчини, від Сусніцький Романа зі Львова.

18684 Панасюк Ерона, нар. в селі Вільна Дулібська, гром. Олеськ, пов. Володимир Волинський, що мешкав в Ню Йорку, від сина, Панасюк Микити.

18685 Метик Тетяни і Слобода Емілії, обі з Паливодів, від сестрінки, Гіанчак Анни.

Голосить на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

Нові іміґранти

Українці, що приїжджають стараннам ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Блечфорд" до порту в Бостоні, в п'ятницю, дня 29-го липня:

Антипів Павло, Ніна; Форгач Микола; Клак Петро; Німитовський Петро; Павлун Йов, Василина, Ольга ;Стефанишин Василь, Галя; Болеста Микола; Чумак Трофим, Наталія, Микола; Ферко Тома; Фортсинський Лев, Марія, Ніна, Наталія; Гарбер Василь, Оксана, Віталій; Галушка Григорій, Ліда, Софія, Іван, Михайло, Галина; Гладун Іван, Наталія, Катерина; Канус Григорій, Розалія, Ольга; Коба Андрій, Одарка, Юлія, Анатолій, Ганна; Коломиєць Василь, Надія, Володимир; Кухта Роман; Люлька Павло, Віра, Микола, Любов; Маланич Ярослав; Малиновський Степан; Паньків Михайло; Печенюк Тимофій, Віра, Софія; Протас Григорій, Марія, Василь; Рубас Володимир, Марія, Дарія; Сененький Гарасим, Ольга, Віра, Уляна; Шевененко Тарас, Валентина, Ярослав, Елеонора; Стецишин Володимир; Шевченко Панас, Єлисавета; Шумило Михайло, Надія; Чабанник Ксеня; Жеребний Іван, Теоля.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться в пятницю, 29. липня, в год. 8. ввечір, в У. Н. Домі, при Фліт ул. Просимо членів прийти, бо є багато важних справ до полагодження. — За уряд: Ф. Дмитриха, предс.; І. Пастуляк, кас.; В. Кушнір, секр.

ТАРЗАН, ч. 2143. Спостерігач джунглів.

Коли Джена завважала Тарзанову дбайливість над осиротілою Нормою, вона помішала її з любовою і, вражена, забралася з буди.

Тарзан не міг залишити дівчини в судорогах і тому не завважав щезнення Джени. Тимчасом Джена цілими годинами мандрувала щораз глибше в гущу нетрів.

І тільки один звернув увагу на її самоту... гнучкий великий лев.